

vyššímu soudu lze rozhodnouti ihned ve věci samé, protože se odvolací soud se svého právního stanoviska ovšem právem neobíral s otázkou zúročitelnosti zažalované částky 130 Kč 84 h a s namítanou vzájemnou pohledávkou a tudíž nerozhodl o oné části odvolání, která směřuje proti těmto částem výroku soudu první stolice. Než však odvolací soud se bude zabývat s těmito otázkami, bude na něm, by se vypořádal s velikými předpisy nař. ze dne 24. června 1920, čís. 402 sb. z. a n., neboť, kdyby snad byly splněny předpoklady tohoto nařízení, nebyla by žalující pojišťovna vůbec již oprávněna zažalovaných částek se domáhati a bylo by pak ovšem žalobu zamítnouti pro případný nedostatek legitimace bez všeho dalšího řízení, ježto by pak byla práva z pojišťovací smlouvy byla přešla i proti vůli pojištěnce, tož mocí citovaného právního předpisu, na U.

Čís. 5658.

Obec na Moravě neručí soukromoprávně za škodu, jež byla způsobena chodci pádem na nenáležitě udržovaném chodníku.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1926, Rv II 497/25.)

Žalobkyně domáhala se na obci L. na Moravě náhrady škody z důvodu, že, jdouc za dne po chodníku, zakopla o pahýl, vyčnívající u jeho okraje, upadla a se poranila. Procesní soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Neprávem vytýká žalobkyně napadenému rozsudku nesprávné posouzení věci po stránce právní. Žalobkyně v žalobě výslovně uvedla, že utrpěla úraz tím, že obec L., jak bylo její povinností, nepostarala se o odstranění pahýlu u chodníku, ač o něm věděla. Žalobkyně nepraví, z čeho odvozuje tuto povinnost obce. První soud správně jest toho názoru, že povinnost ta by se dala odůvodniti toliko ustanovením §u 27 odstavec druhý čís. 3 obecního řádu pro Moravu. Neboť ustanovení to ukládá obcím v oboru samostatné působnosti, by se staraly o udržování obecních cest, jakož i o to, by chůze i vozba po silnici byla bezpečnou a snadnou. Mimo to pak § 34 téhož obec. řádu ukládá výboru, by povoloval nutné peněžní prostředky na zřízení a opatření, kterých jest třeba k výkonu místní policie. Obojí ustanovení spadá do oboru veřejného práva. Žalobkyně v odvolání uvedla, že se domáhá náhrady škody z důvodů práva soukromého, ale blíže toho neobjasnila. Tu třeba připomenouti, že v takových případech jedině tenkrát ručí obec podle práva občanského za porušení povinností, kterých se dopustili její representanti, vykonávající svěřenou jim vrchnostenskou moc, jest-li a pokud jest ručení toto stanoveno zákonem. Taková ustanovení obsahuje § 37 českého obec. řádu. Obecní řád moravský však takového předpisu nemá a žalobní nárok proti žalované obci jest proto neopodstatněným již z toho důvodu. Na základě předpisů práva soukromého, jichž se žalobkyně dovolává, mohla by žalovaná býti zodpovědnou za úraz žalobkyně jen tenkrát, kdyby byla

vlastníci onoho podniku a kdyby porušila nějakou povinnost uloženou jí zákonem nebo nařízením jako vlastníci podniku, o který jde. Žalobkyně však ani netvrdila, tím méně dokázala, že žalovaná obec jest vlastníci řečeného podniku. Nejsouc vlastníci, neměla dle práva soukromého povinnosti udržovati dotyčný chodník ve stavu schůdném. Mimo to žalobkyně ani nedokázala, že žalovaná obec o pahýlu trčícím na kraji chodníku věděla. Poněvadž chodník jest cestou veřejnou, pokud se týče jest na veřejném náměstí, jest závazek obce k udržování této cesty veřejné jen veřejnoprávní dle §u 27 druhý odstavec čís. 3 obec. ř. mor., a tu obec — jak již shora bylo řečeno — neručí za porušení závazku toho, poněvadž takového zákonného ustanovení o ručení obce v těchto případech není. Mimo to nárok žalobkyně není důvodným také proto, že žalobkyně svou nehodu si zavinila vlastní neopatrností sama (§ 1097 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud neshledal, že se dostalo sporné věci v odvolacím rozsudku právního posouzení nesprávného. Dovolatelka spatřuje je v tom, že žalovaná obec neručí soukromoprávně za zanedbání povinnosti, uložené jí v §u 27 čís. 3 zákona ze dne 15. března 1864, čís. 4 z. zák., by pečovala o udržování obecních silnic, cest, náměstí a mostů, jakož i o snadnost a bezpečnost dopravy na nich. Dovolatelka sice uznává, že zákon nikde nevyslovuje, jak obec ručí za zanedbání této zákonité povinnosti, nýbrž se spokojuje prostě tím, že ukládá obci tuto povinnost, ale z toho prý dlužno souditi, že obec musí býti činěna zodpovědnou za zanedbání této povinnosti, jelikož by jinak tato povinnost neměla významu. Dovolatelce jest okolnost, že v obecním řádě pro Království České je výslovně stanoveno toto soukromoprávní ručení obce, a že v obecním řádě moravském není takového ustanovení, dokladem, že dlužno i obecní řád moravský v tomto smyslu vykládati, a že ručení toto je v obecním řádě českém pouze blíže označeno. Dále míní dovolatelka, že ona povinnost obce jest sice povinností práva veřejného, že však povinnost ku náhradě škody ze zanedbání této povinnosti musí býti podle §u 1338 obč. zák. rozsuzována řádnými soudy. Dále poukazuje k tomu, že § 34 moravského řádu obecního činí dokonce zodpovědným obecní výbor ze zavinění v tomto směru, když nepovolil ku splnění této povinnosti potřebných prostředků peněžitých. Posléze spatřuje dovolatelka nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud uznal, že si zavinila svou nehodu sama, že proto sama musí nésti její následky. Dovolatelka míní, že, kdyby zjištění odvolacího rozsudku, že si přivodila svou nehodu vlastní neopatrností, bylo správné, šlo by jednak o zavinění z její neopatrnosti, jednak o zavinění obce ze zanedbání zákonité povinnosti, a že by v tomto případě bylo použití předpisu §u 1304 obč. zák., a jelikož poměr obou zavinění není určitelný, že mělo býti rozhodnuto, že škodu nese každá strana z polovice. Těmito vývody nebyly vyvráceny s hlediska ručení obce jako takové správné důvody odvola-

cího rozsudku. Předpis §u 37 druhý odstavec českého řádu obecního ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák., není obsažen v moravském řádu obecním ze dne 15. března 1864, čís. 4 z. zák., nelze ho tedy použítí v podobných případech jiných, ani nelze rozšiřovati jeho platnost na jiné země. Tím však se stává bezpředmětnou i další úvaha dovolatelčina, že by mohlo běžeti jednak o zavinění z její neopatrnosti, jednak o zavinění obce ze zanedbání zákonité povinnosti, a že by v tomto případě bylo použítí předpisu §u 1304 obč. zák.

Čís. 5659.

Pokud nelze cizího (ruského) příslušníka ustanoviti opatrovníkem ruských kostelů v tuzemsku.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1926, R I 964/25.)

Návrh biskupa Sergia v Praze, by byl dosavadní opatrovník (tuzemec) sprostěn a novým opatrovníkem ruské církve v Karlových Varech byl ustanoven navrhovatel, o b a n i ž š í s o u d y zamítly, r e k u r s n í s o u d z těchto důvodů: Stížnost není odůvodněna. Soud první stolice zamítl návrh stěžovatele, ježto dle §§ 192, 199 a 280 obč. zák., jakož i dekretu ze dne 23. června 1821, čís. 1771 sb. z. s. nebylo lze ustanoviti cizince za opatrovníka a ježto dosud právní stav, jak ruské církve na jedné straně, tak majetkových součástí jmění uloženého v Karlových Varech není dosti jasný, aby se stanoviska opatrovníckého soudu mohla býti změna v osobě opatrovníkově považována za vhodnou a účelnou. Podle názoru rekursního soudu připouští § 192 obč. zák. sice výjimky, ostatně však sdílí rekursní soud stanovisko soudu první stolice, že není tu nutkavého důvodu, by byla nařízena změna v osobě opatrovníkově. Dosavadní opatrovník koná svůj úřad bez závady.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle § 16 nesp. řiz. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., bylo by lze dovolacímu rekursu proti souhlasným usnesením nižších soudů vyhověti jenom pro zřejmou nezákonnost, rozpor se spisy nebo zmatečnost. Nejvyšší soud neshledal těchto vad ani v napadeném usnesení ani v řízení. Po stránce právní nebylo by ani zásadní překážky, by navrhovatel nebyl ustanoven opatrovníkem, třebaš jest cizím státním občanem, neboť § 192 obč. zák. to výjimečně připouští, ale i nejvyšší soud jest toho názoru, že právní stav jak ruské pravoslavné církve, tak ruského kostela v Karlových Varech jest po uplynulých válečných a revolučních událostech i s hlediska mezinárodních styků i vzájemného poměru jednotlivých církví a státu posud příliš nejasným, než aby majetek ruského kostela v Karlových Varech mohl býti odevzdán do správy straně, jež si již nyní osobuje na něj právní nárok a bude si jej dojísta osobovati i v případě budoucího možného sporu. Dlužno dáti sice za